

Raadsvoorstel
Openbare Raadsvergadering

Datum 30 september 2025

Agendapunt

Onderwerp Ontwerpbegroting RESNML 2026
Portefeuillehouder(s) drs. M. (Michel) Graef

Inhoudelijk voorstel

Aanleiding

De Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg (RES NML) werkt sinds januari 2025 samen in de centrumgemeenteregeling. Geheel in lijn met de gemaakte afspraken in deze regeling leggen wij u via dit voorstel onze ontwerpbegroting ter advisering voor.

Proces tot nu toe

De ontwerpbegroting gaat in op de verdeling van de budgetten van de RES NML. De begroting van de RES NML is opgebouwd op basis van de te ontvangen middelen van de RES-partners en van het rijk. De rijksbudgetten voor 2026 zijn nog niet volledig bekend. Rond de zomer volgt hierover meer duidelijkheid. De verwerking van deze budgetten nemen we op in het jaarplan 2026. In dit jaarplan komt ook een definitieve begroting.

In deze ontwerpbegroting staan op hoofdlijnen de taken die worden opgepakt, in het jaarplan 2026 vindt een verdere concretisering plaats op basis van een planning en specifieke uitvoeringsactiviteiten. Dit jaarplan wordt in het portefeuillehouders overleg van oktober vastgesteld.

In de bijgevoegde begroting zijn de posten verder onderbouwd op basis van de taken zoals omschreven in de centrumregeling:

1. Regionale koers
2. Faciliteren besluitvorming regionale/provinciaal.
3. Monitoring en sturing
4. Kennisdeling en expertise
5. Accountmanagement en lobby
6. Financiële verantwoording
7. Werkprogramma en projecten

Toelichting op lasten

Personeel:

De personeelskosten zijn opgebouwd uit de personele kosten voor het programmamanagement. Verder bestaan deze uit ondersteunende kosten die gemeente Venlo maakt als centrumgemeente en een budget voor onvoorziene externe inhuur.

Het gaat om 4,4 fte programmateam (Programmamanager, Strateeg, Programmasecretaris, Programma ondersteuner en communicatie medewerker. 5 FTE inhoudelijk medewerkers ten aanzien van de inhoud, dus ontwikkelgroepvoorzitters en dataspecialist.

Basistaken:

Basistaken:

In 2025 is er gewerkt aan de regionale energievisie. Dit document vormt de basis om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat in 2026 verder vorm wordt gegeven. Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma zijn kennissessies en stakeholderbijeenkomsten. Naar verwachting is de uitvoering van een Plan MER/ inpassing in het omgevingsbeleid ook onderdeel van dit programma. Verder vormt monitoring en sturing een van onze basistaken.

Tot slot is er een separaat budget voor strategie en innovatie om onderzoek te verrichten naar nieuwe ontwikkelingen en deze kennis weer te delen in de regio.

In 2025 is er gewerkt aan de regionale energievisie. Dit document vormt de basis om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat in 2026 verder vorm wordt gegeven. Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma zijn kennissessies en stakeholderbijeenkomsten. Naar verwachting is de uitvoering van een Plan MER/ inpassing in het omgevingsbeleid ook onderdeel van dit programma. Verder vormt monitoring en sturing een van onze basistaken.

Basispakket ontwikkelgroepen:

Programma duurzame warmte

Met de transitievisies warmte/en op termijn warmteprogramma's van de gemeenten als basis, vertaald de RESNML beleid naar concrete ondersteuning voor de uitvoering van de opgave. Dit in samenwerking met lokale partners om duurzame warmteoplossingen te realiseren. Daarbij pakt de RESNML gezamenlijke vraagstukken op bijvoorbeeld: individuele warmteoplossingen, groen gas en de uitrol van hybride warmtepompen, voor collectieve warmteoplossingen en de kansen voor (kleinschalige) warmtenetten op basis van verschillende warmtebronnen. Daarbij is ook een relatie met besparing.

Programma energiesysteem

Een decentraal energiesysteem is de ruggengraat van een veerkrachtige en duurzame toekomst. Het stelt lokale gemeenschappen in staat om de regie over hun eigen energievoorziening te nemen. Lokale keuzes staan centraal. Onder dit programma valt ook de uitrol van het decentrale energiesysteem en aan de infrastructuur door onze regio. Denk daarbij aan thema's als uitvoering geven aan energie opslag en omslag, verdere uitrol energiehubs en energiegemeenschappen, concretisering van opwek energie op rijksgronden, uitrol van het PMIEK in onze regio en de uitrol van kansen voor waterstof.

Participatie en communicatie

Actieve betrokkenheid en heldere communicatie vormen de kern van onze opgave. Partners worden ondersteund bij de ontwikkeling van energiegemeenschappen en lokaal eigendom. In 2026 met een tool om energiegemeenschappen te ondersteunen. En het versterken van de relatie met onze partners door concrete afspraken te maken hoe we elkaar kunnen versterken onder het uitvoeringsprogramma. Daarbij wordt het online platform gebruikt.

Energiebesparing

Energiebesparing blijft essentieel voor de energietransitie. De regio heeft een Coalition of the Willing opgezet, bestaande uit 11 gemeenten, om een Meerjarige Collectieve Ontzorgingsaanpak (MCO) te realiseren.

Deze richt zich op het isoleren van 92.000 potentiële woningen, met als minimum 14.524 woningen, waarbij de nadruk ligt op kwetsbare huishoudens, zodat ook zij kunnen profiteren van lagere energiekosten en meer comfort.

Hiervoor is bij de start van het project een meerjarenbegroting vastgesteld welke is toegevoegd. Ook wordt er gewerkt aan energiebesparing bij bedrijven, waarbij de ontwikkeling van energyhubs en samenwerking tussen bedrijven centraal staat.

Vooruitblik op de koers van 2026

We bevinden ons op een keerpunt waarbij zowel technische als maatschappelijke transitie vereist zijn om de klimaatdoelen voor 2030 te behalen. We hebben meer duurzame energie en infrastructuur nodig om de klimaatdoelen te halen, waarbij we tegelijkertijd moeten zorgen dat energie betaalbaar en toegankelijk blijft voor iedereen. De schaarse ruimte moet slim worden gebruikt, waarbij rekening wordt gehouden met de kwaliteiten van de Limburgse leefomgeving. Daarnaast ontstaan er nieuwe marktmechanismen en verschuiven institutionele rollen tussen overheid, netbeheerders en eindgebruikers door de decentralisatie van energie.

In Noord- en Midden Limburg ziet de RESNML opgaven rond de energietransitie niet als vraagstukken voor de toekomst. Maar als opgaven om vandaag een visie op te moeten vormen, denk bijvoorbeeld aan hoe het concreet aan de slag gaan met stimuleren van coöperatieve vormen van groengas op basis van monomestvergisting. Hoe om te gaan met netcongestie en bedrijven die hierdoor geen aansluiting meer kunnen krijgen? Hoe vorm te geven aan de warmtetransitie gelet op de kenmerken van onze regio, netcongestie en de inzet op voornamelijk individuele warmtebronnen? Wat is er met enige creativiteit nog wel mogelijk om bijvoorbeeld toch invulling te geven aan collectieve warmteoplossingen die minder drukgeven op het elektriciteitsnet? Welke antwoorden zijn er voor bedrijventerreinen die willen experimenteren met opwek en afname achter de meter? Hoe anticiperen de regio op de komst van de aanlanding van wind van zee en de DRC? Welke kansen liggen er in opslag en omslag? Zijn er koppelkansen voor sectoren met overschot aan energie en sectoren waar energie nodig is? Wat is de rol van de energiegemeenschap in het toekomstige energiesysteem?

Coalitions of the willing (COW'S)

In 2026 kan op basis van verzoeken van partners gestart worden met nieuwe Coalitions of the Willing. Hierbij kan men gebruik maken van de kennis en expertise van de RES NML. De RES NML beschikt over gecertificeerde projectleiders die ook ingezet kunnen worden voor COW projecten. Voor deze COW's wordt een separate begroting gemaakt, zoals nu ook bijgevoegd is voor de COW MCO NIP.

Financiële paragraaf

De gevraagde jaarlijkse bijdrage aan de RES bedraagt €2,60 per inwoner. Financiering vindt plaats uit de Specifiek Uitkering (SPUK) Capaciteit Decentrale Overheden Energie en Klimaat (CDOKE).

Voorstel

De gevraagde financiële bijdrage en de ontwerpbegroting zijn in de lijn met eerder gemaakte afspraken en met de door de gemeenteraad vastgestelde Centrumregeling RESNML. Ons voorstel is om geen zienswijze in te brengen over de ontwerpbegroting.

Bijlage(n)

Bijlage 1: Ontwerpbegroting RESNML 2026

Bijlage 2: Raadsbesluit

Heythuysen, 26 augustus 2025

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger